

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Holejšovského, Ph.D. a soudců JUDr. Stanislava Bernarda a JUDr. Františka Švantnera ve věci

navrhovatele: **a) RHIANNON s. r. o. v likvidaci**, IČO 27437604

sídlem Korunní 810/104, 101 00 Praha 10

b) KORUNNI DVUR LIMITED, reg. č. 10474825

sídlem Bexley Square 6, Manchester, Spojené království Velké Británie a Severního Irska

společně zastoupeny advokátem Mgr. Jaroslavem Mazůrkem

sídlem Šmeralova 272/22, 170 00 Praha 7

za

účasti: **Ing. Tomáš P.**, narozený xxx

sídlem Na Hradbách 2632/18, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

o odvolání likvidátora a o jmenování likvidátora obchodní společnosti, **k odvolání obou navrhovatelů** proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. března 2020 č. j. 73 Cm 132/2019-14,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku I. a II. mění tak, že z funkce likvidátora obchodní společnosti RHIANNON s. r. o. v likvidaci, IČO 27437604, sídlem Korunní 810/104, Praha 10 - Vinohrady, se odvolává Ing. Tomáš P., narozený xxx, sídlem Na Hradbách 2632/18, Ostrava - Moravská Ostrava a likvidátorem obchodní společnosti a. RHIANNON s. r. o. v likvidaci, IČO 27437604, sídlem Korunní 810/104, Praha 10 - Vinohrady, se jmenuje Mgr. Tomáš U., nar.xxx, bytem xxxxx
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným usnesením soud prvního stupně rozhodl, že návrh na odvolání Ing. Tomáše Poláčka, ... z funkce likvidátora první navrhovatelky (dále též jen „společnost“) zamítl (výrok I.) a návrh na jmenování Mgr. Tomáše Uhra, ... do funkce likvidátora první navrhovatelky zamítl (výrok II.), a dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.).
2. V odůvodnění soud prvního stupně uvedl, že návrhem podaným dne 17. července 2019 se navrhovatelky domáhají, aby soud svým rozhodnutím odvolal účastníka z funkce likvidátora první navrhovatelky a aby první navrhovatelce jmenoval likvidátora nového. Uvedl, že účastník byl do funkce likvidátora první navrhovatelky jmenován usnesením zdejšího soudu č. j. 85 Cm 2890/2018-4 z 10. prosince 2018 a že důvody pro jeho odvolání spatřuje ve skutečnosti, že pro jmenování účastníka nebyl důvod, když likvidátorem první navrhovatelky mohl být jmenován i její jednatel, a to Mgr. Tomáš U., narozený xxx. Tak by byla likvidace první navrhovatelky hospodárnější a likvidátorem první navrhovatelky by byla osoba, která má povědomí a aktuální majetkové a finanční situaci první navrhovatelky. Usnesením č. j. 73 Cm 132/2019-9 z 9. září 2019

vyzval zdejší soud účastníka k vyjádření se k návrhu na zahájení řízení. Na výzvu zdejšího soudu účastník nereagoval a k návrhu se nevyjádřil. Dále soud prvního stupně uvedl, že „na základě skutečností obecně známých nebo známých zdejšímu soudu z jeho vlastní činnosti, a aniž by nařizoval jednání a prováděl dokazování“ (§ 89 odst. 1 z. ř. s. a § 121 o. s. ř.), dospěl ke skutkovým závěrům, že první účastnice (správně navrhovatelka - poznámka odvolacího soudu) vznikla v roce 2006 a že v roce 2019 byla usnesením zdejšího soudu č. j. 85 Cm 2890/2018-4 z 10. prosince 2018 zrušena a likvidátorem jí byl jmenován účastník. Z tohoto usnesení se rovněž podává, že likvidátorem první navrhovatelky byla jmenována osoba náhodně vybraná ze seznamu insolvenčních správců a nikoli člen statutárního orgánu první navrhovatelky, a to z důvodu, že dosavadní jednatel první navrhovatelky neposkytoval dostatečnou záruku řádného provedení likvidace, když nereagoval na výzvy zdejšího soudu adresované první navrhovatelce. Po citaci ustanovení § 191 o. z. dospěl soud prvního stupně k závěru, že návrh na odvolání dosavadního likvidátora první navrhovatelky a na jmenování nového likvidátora první navrhovatelce není důvodný s tím, že dle § 191 odst. 2 obč. zák., likvidátora právnické osoby lze rozhodnutím soudu odvolat z funkce jen za splnění předpokladu, že likvidátor neplní řádně své povinnosti, když tento předpoklad není v posuzovaném případě naplněn, navrhovatelky ani netvrdí, ani neprokazují, že by účastník, coby likvidátor první účastnice (navrhovatelky - poznámka odvolacího soudu), neplnil řádně své povinnosti. Dále soud uvedl, že navrhovatelky nejdříve uvádějí okolnosti, které způsobily, proč Mgr. Tomáš U. nemohl, coby jednatel první navrhovatelky, reagovat na výzvy zdejšího soudu k založení chybějících dokumentů do sbírky listin a na usnesení o zahájení řízení o zrušení první navrhovatelky, což dle soudu s předmětem tohoto řízení nesouvisí, když se z nich nijak nepodává, zda a případně i jak a kdy účastník porušoval svou povinnost vykonávat řádně funkci likvidátora první navrhovatelky. Dále navrhovatelky uvedly, že odvolání dosavadního účastníka z funkce likvidátora první navrhovatelky a jmenování Mgr. Tomáše Uhra novým likvidátorem první navrhovatelky navrhují z důvodu vhodnosti, a to jednak proto, že Mgr. Tomáš U. je dosavadním jednatelem účastnice, pročez mu je známa majetková a finanční situace první navrhovatelky, jednak proto, že je potřeba napravit původní rozhodnutí o jmenování likvidátora první navrhovatelky, když tu nebyl důvod, aby byl likvidátorem první navrhovatelky jmenován účastník a nikoli dosavadní jednatel první navrhovatelky. K tomu soud opět uvedl, že ani z těchto tvrzení se nijak nepodává, zda a případně i jak a kdy účastník porušoval svou povinnost vykonávat řádně funkci likvidátora první navrhovatelky. Nadto ještě poznamenal, že vhodnost není důvodem, pro který může soud odvolat likvidátora právnické osoby z funkce a jmenovat právnické osobě likvidátora nového. Dále soud prvního stupně uvedl, aniž by chtěl jakkoli přezkoumávat své dřívější a dnes již pravomocné rozhodnutí, že důvod, proč byl likvidátorem první navrhovatelky jmenován právě účastník, byl v onom rozhodnutí dostatečně vysvětlen s tím, že není přitom v zájmu zdejšího soudu, aby byly rušeným právnickým osobám do funkce likvidátora jmenovány osoby, které jsou nečinné. Náhradově nákladový výrok odůvodnil § 23 z. ř. s.

3. Proti usnesení soudu prvního stupně podaly obě navrhovatelky včasné a obsáhlé odvolání. V odvolání vznesly tyto stěžejní odvolací námítky.

1) Rozhodnutí soudu prvního stupně trpí již primárně zcela zásadní vadou, a to, že soud řádně neprovedl žádné dokazování ve věci, když ve věci ani nenařídil jednání, aby si své domněnky prověřil. Takovýto postup zakládá nejen hrubé porušení procesních předpisů stanovených zákonem o zvláštních řízeních soudních, nebo občanským soudním řádem, nýbrž představuje citelný zásah do práva účastníka řízení na soudní ochranu, a to tak, jak je toto právo garantováno čl. 36 odst. 1 ústavního zákona 2/1993 Sb. listina základních práv a svobod. Soud prvního stupně se zjevně v rámci svého rozhodnutí pustil do rozsáhlého hodnocení skutečností, okolností a událostí, jež mají spornou povahu, přičemž na výsledku svého hodnocení zakládá svá skutková zjištění, jež dávají podklad pro jeho meritorní rozhodnutí.

2) Soud prvního stupně dále porušil procesní práva odvolatelek, a to tím, že nijak v řízení neaplikoval poučovací povinnost podle § 118a o. s. ř., která přímo, nebo analogicky dopadá i na

tento druh řízení. Soud prvního stupně opakovaně ve svém rozhodnutí konstatuje následující skutečnosti: - „Jak se podává z § 191 odst. 2 obč. zák., likvidátora právnické osoby lze rozhodnutím soudu odvolat z funkce jen za splnění předpokladu, že likvidátor neplní řádně své povinnosti. Tento předpoklad však není v posuzovaném případě naplněn, když navrhovatelky ani netvrdí, ani neprokazují, že by účastník, coby likvidátor první účastnice, neplnil řádně své povinnosti“. Soud zamítl návrh odvolatelů primárně z důvodu, že odvolatelé dle jeho názoru netvrdili a ani neprokazovali, že stávající likvidátor řádně neplnil své povinnosti, což soud vyhodnotil dle svého uvážení jako jediné možné kritérium pro vyhovění tomuto návrhu (odvolatelé poznamenávají, že s tímto výkladem nelze souhlasit). Ustanovení § 118a o. s. ř. v plné míře dopadá na tuto konkrétní situaci. Pokud soud prvního stupně došel k závěru, že jediné možné kritérium pro odvolání stávajícího likvidátora a jmenování nového likvidátora je skutečnost, že se prokáže, že stávající likvidátor porušuje své povinnosti, přičemž pokud soud dále došel k závěru, že navrhovatelé uvedené skutečnosti ve svém návrhu netvrdí a ani důkazními návrhy neprokazují, měl soud povinnost poskytnout navrhovatelům poučení ve smyslu § 118a a vyzvat je, aby svá tvrzení doplnili resp., aby označili důkazy k prokázání těchto svých tvrzení s tím, že je měl poučit o následcích nesplnění takovéto výzvy. Není snad nutné ani dodávat to, že ve smyslu § 118a odst. 3 o. s. ř. platí, že má-li soud za to, že věc je možné po právní stránce posoudit jinak než podle účastníkovy právního názoru, vyzve účastníka, aby v potřebném rozsahu doplnil vyličení rozhodných skutečností. Jedná se tedy o příklad „učebnicového“ překvapivého rozhodnutí a odkázal např. na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 23 Cdo 2497/2013 či judikaturu Ústavního soudu, např. „judikát I. ús 2014/10“.

3) Soud neúplně a nesprávně zjistil skutkový stav, pokud došel k závěru, že zde nejsou důvody pro odvolání stávajícího likvidátora společnosti a nejmenování Mgr. Uhra na jeho místo. Již ze samotného odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že soud prvního stupně vyzýval likvidátora Ing. Tomáše Poláčka, aby se vyjádřil k návrhu odvolatelů, s tím, že ačkoliv uvedená výzva byla patrně Ing. Poláčkovi doručena, se tento nijak neobtěžoval na věc reagovat ve stanovené lhůtě, resp. nepovažoval za svou povinnost alespoň dvěma řádky dát soudu najevo své stanovisko. Je zajímavé, že to, co podle názoru soudu prvního stupně údajně zavdává příčinu pochybovat o kvalifikaci Mgr. Uhra s ohledem na funkci likvidátora, je u Ing. Poláčka, jakožto soudem stanoveného likvidátora v naprostém pořádku. Dle informací odvolatelek soudem ustanovený likvidátor nijak nekontaktoval ani jednatele společnosti RHIANNON, Mgr. Tomáše Uhra, resp. se nesnažil zjistit jakékoliv fakta o společnosti RHIANNON, resp. se nesnažil zajistit ani žádné podklady k této společnosti. Dle informací, které jednatel má od účetního společnosti RHIANNON Ing. Farského, likvidátor nekontaktoval ani účetního společnosti, a to za účelem zajištění, nebo prodiskutování účetnictví společnosti. Dále dle zjištěných informací od Ing. Farského stanovený likvidátor nepodal k místně a věcně příslušnému finančnímu úřadu daňové přiznání společnosti ke dni vstupu do likvidace.

4) Majetek uvedené společnosti je výsledkem dlouholeté tvořivé činnosti samotné společnosti, jejího společníka a je primárně výsledkem celoživotního snažení, nasazení, úsilí a přím až tvrdé práce jejího jednatele Mgr. Tomáše Uhra. Je nutné, aby ve funkci likvidátora byla osoba, která má úzkou znalost o společnosti a úzkou spojitost ke společnosti, neboť tato úzká svázanost se společností je nezbytná k tomu, aby veškeré toto úsilí vloženo za léta práce nevyšlo vniveč. Každým dnem, kdy společnost má ve funkci likvidátora úředně stanovenou osobu, která o společnosti a jejím předmětu činnosti nemá sebemenšího zdání, nebo povědomí, hrozí společnosti a tím pádem i jejímu společníkovi vážná újma, nebo škoda. Žádný soudem stanovený insolvenční správce jako cizí osoba nemůže znát potřeby samotné společnosti, tak jako je zná její jednatel Mgr. U. Žádný soudem stanovený „úředník“, který má na společnosti jen okrajový zájem (což se prokazuje v jeho přístupu), nemůže přistupovat k těmto potřebám, ale i potřebám jejího jediného společníka tak, aby nevznikla uvedeným osobám újma. Ačkoliv soud prvního stupně si jeho vhodnost pro další setrvání ve funkci odůvodňuje výhradně jeho nahodilým výběrem ze

seznamu insolvenčních správců, uvedené kritérium nemůže být pro toho, kdo má na věci opravdový zájem v sebemenší míře uspokojivé.

5) Podle ustanovení § 191 odst. 3 OZ soud má primárně jmenovat likvidátorem statutární orgán společnosti, a to dokonce i proti jeho vůli. Výklad § 191 občanského zákoníku na rovině striktního formalismu je nejen, že zcela neúčelným výkladem zákona, ale je také rovněž citelným zásahem do ústavním řádem chráněných práv odvolatelů, a to zejména v rozsahu práva na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a zejména do čl. 11 Listiny základních práv a svobod, jež garantuje právo vlastnit majetek.

4. Odvolatelky navrhly, aby odvolací soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení a rozhodnutí.
5. Odvolatelky doplnily odvolání s tím, že „kancelář soudem stanoveného likvidátora“ projevila ochotu, aby soudem stanovený likvidátor podepsal prohlášení, že souhlasí se svým odvoláním a jeho nahrazením v pozici stávajícím jednatelem Mgr. Tomášem Uhrem. Uvedené prohlášení přiložily k tomuto podání.
6. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal napadené usnesení soudu prvního stupně v odvoláním napadeném rozsahu a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
7. Podle § 191 o. z. „právní osobě, která vstoupila do likvidace, aniž byl povolán likvidátor podle § 189 o. z., jmenuje likvidátora soud, a to i bez návrhu. Soud jmenuje likvidátora i v případě, že sám rozhodl o zrušení právnické osoby. Na návrh osoby, která na tom osvědčí právní zájem, soud odvolá likvidátora, který řádně neplní své povinnosti, a jmenuje nového likvidátora. Nebyl-li podán jiný návrh či nelze-li návrhu vyhovět, může soud při postupu podle odstavce 1 nebo 2 likvidátorem jmenovat i bez jeho souhlasu člena statutárního orgánu. Takový likvidátor nemůže ze své funkce odstoupit. Může však navrhnout soudu, aby ho funkce zprostil, prokáže-li, že na něm nelze spravedlivě požadovat, aby funkci vykonával. Nelze-li likvidátora jmenovat ani podle odstavce 3, jmenuje ho soud z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců“.
8. Podle § 194 o.z. „jen soud může odvolat z funkce likvidátora, kterého do funkce jmenoval“. Toto ustanovení zákona je projevem judikatury z období před právní úpravou účinnou od 1. 1. 2014, viz. usnesení NS ze dne 30. 5. 2000 sp.zn. 32 Cdo 524,525/2000 (PR8/2000): „jestliže pak soud uzná, jak se stalo v projednávané věci, že jsou splněny podmínky pro odvolání likvidátora a o jeho odvolání rozhodne, nemůže již valná hromada až do pravomocného vyřešení sporu, rozhodnout o volbě likvidátora nového, neboť takovým postupem by byl zcela zmařen účel sledovaný citovaným ustanovením zákona“.
9. Podle Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. dubna 2017 sp.zn. 7 Cmo 425/2015 (publikovaného v časopise Právní rozhledy č. 11/2017) „soud likvidátorem soudem zrušené právnické osoby v první řadě jmenuje osobu vhodnou, kteroužto je osoba, která kromě toho, že splňuje předpoklady výkonu funkce člena statutárního orgánu příslušné právnické osoby a se svým jmenováním do funkce likvidátora souhlasí, má i informace o rušené právnické osobě nebo je dostatečně zběhlá ve výkonu funkce likvidátora či má k výkonu této funkce dostatečné znalosti a schopnosti. Soud může jmenovat likvidátora z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců jen nelze-li likvidátorem jmenovat jinou osobu - dle § 191 odst. 1 až 3 o. z. tedy ani vhodnou souhlasící osobu a ani člena statutárního orgánu likvidované právnické osoby. Likvidátorem má být soudem primárně jmenována osoba navržená navrhovatelem, je-li způsobilá být členem statutárního orgánu předmětné obchodní korporace a nebrání-li tomu jiné okolnosti (např. kolize zájmů likvidátora a obchodní korporace).“ Podle Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. února 2017 sp.zn. 7 Cmo 523/2016: „Soud může likvidátorem jmenovat i bez jeho souhlasu člena statutárního orgánu toliko nebyl-li návrh na jmenování konkrétní osoby likvidátorem podán či návrhu nelze vyhovět. Nelze-li likvidátorem jmenovat ani člena statutárního orgánu, jmenuje ho soud z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců.“

10. Podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2020 sp.zn. 27 Cdo 2916/2018 „jmenování likvidátora z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců přichází do úvahy (jako poslední z možností) až tehdy, nemůže-li soud jmenovat likvidátorem žádného člena statutárního orgánu právnické osoby (srov. § 191 odst. 4 o. z.). Osobu zapsanou do seznamu insolvenčních správců soud (za podmínky stanovené v § 191 odst. 4 o. z.) jmenuje likvidátorem, aniž by bylo nutné, aby s tím tato osoba vyslovila ad hoc souhlas. Likvidátor jmenovaný z řad insolvenčních správců nemůže z funkce likvidátora odstoupit, může však navrhnout soudu, aby ho funkce zprostil, prokáže-li, že na něm nelze spravedlivě požadovat, aby funkci vykonával. Při výběru osoby likvidátora podle § 191 odst. 4 o. z. je soud povinen přihlížet k okolnostem konkrétní věci, mimo jiné i ke vzdálenosti sídla insolvenčního správce a sídla zrušené společnosti, předpokládané náročnosti likvidace, vytíženosti insolvenčního správce apod.
11. Na základě výše uvedených ustanovení zákona, s přihlédnutím k citované judikatuře, dospěl odvolací soud k následujícím právním závěrům, jež promítl do daného skutkového stavu. Podle ust. § 191 odst. 2 ObčZ rozhoduje soud o odvolání likvidátora, jenž řádně neplní své povinnosti. To však nevylučuje, aby soud odvolal likvidátora též i z jiných důvodů (jsou-li dány) podle § 194 ObčZ. Ust. § 194 ObčZ v první řadě upravuje s výrazným akcentem pravidlo, že likvidátor jmenovaný do funkce soudem může být opět a toliko jen soudem odvolán, protože nemůže být odvolán jinak. Tedy nikoli příslušným orgánem samotné právnické osoby. Ten je totiž oprávněn odvolat jen likvidátora, kterého sám do funkce jmenoval, zvolil či jinak povolal (to je logické právě proto, aby orgán právnické osoby neodvolal likvidátora „nepohodlného“ proto, že řádně provádí likvidaci a namísto něj nedosadil likvidátora jemu „podléhajícího“). Ust. § 194 o. z. ovšem obsahuje další, ve své podstatě základní obecný postulát o tom, že soud může odvolat likvidátora, jehož jmenoval. K uvedenému odvolací soud dospívá především logickým výkladem. Nestanoví-li zákon či v jeho mezích zakladatelský právní dokument jinak, platí, že orgán či osoba, jež voleného funkcionáře jmenuje, volí či jinak povolává, je též příslušná k tomu, aby jej z funkce odvolala. Uplatní se obecný princip, vycházející z principu autonomie vůle - kdo někoho do funkce povolává, rovněž jej je oprávněn jen z funkce i odvolat. Dán je i výkladem systematickým, neboť ust. § 191 odst. 2 ObčZ o tzv. sankčním odvolání likvidátora je k obecnému ust. § 194 ObčZ v postavení ustanovení speciálního, reagujícího jen na situaci řádného neplnění povinností likvidátora. Nikoli však na jinou potřebu likvidátora odvolat. Obecně tedy platí, že soud je oprávněn odvolat likvidátora, jehož do funkce jmenoval.
12. Z hlediska důvodů odvolání likvidátora, a to i jmenovaného soudem, lze rozlišovat dvě základní kategorie důvodů odvolání z funkce. Jednu kategorii tvoří tzv. sankční odvolání. K tomu dochází, porušuje-li likvidátor své povinnosti, resp. řádně neplní své povinnosti. Jeho jednání tak představuje jednání v rozporu se zákonem a dalšími právními předpisy, zakladatelským dokumentem, případně s pokyny, jež mu udělil k tomu oprávněný orgán. Další kategorií je odvolání likvidátora z jiného, než sankčního důvodu. Tyto „jiné“ důvody lze dělit na důvody subjektivní, pro něž lze odvolat jen likvidátora povolaného nikoli soudem, ale k tomu příslušným orgánem právnické osoby či osobou (například s likvidátorem nevychází společníci společnosti s ručením omezeným) a důvody objektivní. Těmi jsou objektivně zjiřitelné skutečnosti. Například je-li likvidátor dlouhodobě nemocen, což je sice jeho subjektivní stav, objektivně je nicméně dána skutečnost vycházející z jeho nemoci ohrožující průběh či kvalitu likvidace (dalšího výkonu jeho funkce). Nejde přitom o situaci, kdy likvidátor žádá o zproštění funkce, ale o situaci, kdy objektivně není dána vzhledem k subjektivnímu stavu osoby likvidátora jistota v dokončení likvidace. Obdobně může nastat situace, kdy se vyskytla osoba, již je fungování nyní likvidované právnické osoby známo z minulosti, má o této právnické osobě detailní informace i zkušenosti s jejím chodem či s jejím řízením v minulosti a souhlasí s tím, že by funkci likvidátora vykonávala. Objektivně nahlíženo existuje vhodnější osoba k výkonu funkce likvidátora, než likvidátor jsoucí dosud ve funkci. Podle odvolacího soudu není důvodu, aby nastal-li objektivní důvod k odvolání stávajícího likvidátora a jeho nahrazení likvidátorem novým, mohlo to být učiněno jen v případě,

že likvidátor nebyl jmenován soudem. Z objektivního důvodu je proto soud oprávněn odvolat soudem jmenovaného likvidátora. Z hlediska účelu likvidace a potažmo tak i účelového výkladu výše citovaných zákonných ustanovení je namístě, aby likvidace byla vykonávána osobou k tomu nejlépe po všech stránkách disponovanou. Nemůže být přitom na překážku, že tato osoba nebyla jmenována hned na počátku likvidace, ale že možnost jejího jmenování vznikla, resp. byla dána až v průběhu likvidace. Hledisko naplňování účelu likvidace co nejkvalitnějším způsobem a potažmo tak likvidátorem k tomu maximálně disponovaným, se tedy uplatní nejenom u likvidátora nejmenovaného rozhodnutím soudu, ale není rozumného (ani zákonného) důvodu, aby se neuplatnilo též u likvidátora jmenovaného soudem. Jinak řečeno, likvidátora jmenovaného soudem může soud z funkce odvolat nikoli jen proto, že řádně neplní své povinnosti, ale též přispěje-li to ke kvalitnějšímu a efektivnějšímu provedení likvidace. Na jeho místo pak jmenovat likvidátora nového, u nějž je kvalitnější a efektivnější průběh likvidace lze na základě objektivně daných skutečností předpokládat. Kvalitnější a efektivnější provedení likvidace znamená, že takováto výměna likvidátora nebude mít negativní vliv na výsledky dosavadního průběhu likvidace ani její další průběh, ale naopak je dán reálný předpoklad toho, že likvidace proběhne ekonomicky a efektivně, v souladu se zákonem a dostatečně rychle. Například byl-li původním likvidátorem jmenován insolvenční správce mající své sídlo několik set kilometrů od sídla likvidované právnické osoby a neznalý konkrétních poměrů a fungování likvidované právnické osoby, je v souladu se zákonem, aby byl na jeho místo jmenován likvidátor, je členem statutárního orgánu likvidované právnické osoby, sídlí, resp. bydlí v blízkém okruhu jejího sídla a je detailně obeznámen s mnohaletou činností, fungováním likvidované právnické osoby. Takový statutární orgán by ostatně byl, v případě správného postupu soudu při jmenování původního likvidátora, jmenován ve smyslu § 191 odst. 3 ObčZ ponejprv, a teprve když by jeho jmenování možné nebylo, byl by jmenován insolvenční správce (coby možnost ultima ratio). Lze tak uzavřít, že likvidátora jmenovaného soudem může soud z funkce odvolat nikoli jen proto, že řádně neplní své povinnosti, ale též přispěje-li to ke kvalitnějšímu a efektivnějšímu provedení likvidace.

13. V daném případě je z výše uvedených a doložených skutečností zřejmé, že Mgr. Tomáš U., jednatel likvidované společnosti je osobou nanejvýše vhodnou ke jmenování likvidátorem likvidované společnosti. Je jejím jednatelem - statutárním orgánem dostatečně dlouhou dobu, sám tvrdí znalosti o jejím fungování a souhlasí se svým jmenování do funkce likvidátora. Že jde o osobu způsobilou výkonu funkce likvidátora předmětné společnosti s ručením omezeným (viz. § 46 odst. 1 z. o. k. ve znění od 1. 1. 2021 a § 152 odst. 2 § 189 odst. 1 o. z.). Vyplývá i z toho, že je jako jednatel zapsán v obchodním rejstříku. Odvolací soud též kvitoval vyjádření dosavadního likvidátora Ing. Tomáše Poláčka o tom, že nebrojí proti odvolání své osoby z funkce likvidátora předmětné společnosti, naopak bude-li tak soudem učiněno, souhlasí s tím. Připomenout je třeba i to, že likvidovaná společnost má sídlo v Praze 2 na Vinohradech, zatímco sídlo dosavadního likvidátora, jmenovaného podle § 191 odst. 4 o. z. coby insolvenčního správce je v Moravské Ostravě, tedy mnoho set kilometrů daleko od likvidované společnosti s ručením omezeným (i orgánů státní správy do jejichž působnosti společnost náleží).
14. Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud usnesení soudu prvního stupně podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.
15. Jelikož odvolací soud změnil rozhodnutí soudu prvního stupně tak, že návrhu vyhověl, byl odvolací soud povinen rozhodnout i o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně (§ 224 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 1 odst. 3 z. ř. s.). Náhradově nákladový výrok ohledně nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 23 věty první z. ř. s, (ve spojení s § 1 odst. 3 z. ř. s. a § 224 odst. 1 o. s. ř.), když předmětné řízení lze zahájit i bez návrhu (§ 13 odst. 1 z. ř. s. ve spojení s § 194 o. z.), přičemž odvolací soud neshledal okolnosti odůvodňující aplikaci věci druhé tohoto ustanovení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné jen za podmínek § 237 o. s. ř.; lze je podat do dvou měsíců od doručení tohoto usnesení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně.

Praha 25. února 2021

JUDr. Josef Holejšovský, Ph.D. v.r.
předseda senátu